

Bilag 16: Nationale politiske aftaler med global effekt

1. Rammesætning

Den globale afrapportering skal ifølge Klimaloven synliggøre Danmarks globale påvirkning af klimaet både positivt og negativt. Dette bilag beskriver, hvordan de globale klimaeffekter af nationale klimapolitiske aftaler og initiativer vedtaget eller igangsat siden april 2021, hvor udarbejdelsen af Global Afrapportering 2021 (GA21) blev afsluttet, vil blive belyst i Global Afrapportering 2022 (GA22).

Klimalovens 70 pct.-mål omfatter de territoriale udledninger, dvs. udledninger der sker på dansk grund. Når der fx igangsættes initiativer med klimamæssige konsekvenser, opgøres der på den baggrund kun klimaeffekt for de territoriale udledninger. National politik kan dog også påvirke de globale emissioner. Det skyldes bl.a. at nationale politiske aftaler kan være med til at flytte markedsandele, hvilket også kan have konsekvenser uden for Danmarks grænser. Øget dansk efterspørgsel på grønne produkter i byggeriet kan fx betyde, at der produceres mere grønt i udlandet. Dermed er det relevant i GA22 at belyse dansk national politik påvirkning af det globale klima.

Når der udarbejdes initiativer med klimamæssige konsekvenser, er det et krav, at den nationale klimaeffekt skal estimeres. Derimod er der ikke krav om at estimere den globale klimaeffekt. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vejledning om konsekvensvurdering af klima (KEFM, 2020) anbefaler dog, at supplere nationale effektvurderinger af initiativer med kvalitative vurderinger af initiativernes globale påvirkninger.

I nærværende baggrundsnotat vurderes de globale effekter af nationale klimapolitiske aftaler og initiativer vedtaget eller igangsat siden 1. april 2021 kvalitativt, da der ikke er fastlagt et metodisk grundlag for kvantificering af de globale klimaeffekter af nationale klimapolitiske aftaler og initiativer.

Bilaget er udarbejdet af Energistyrelsen.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

2. Metode og antagelser

2.1 Metodebeskrivelse

Tilgangen til vurdering af globale effekter af nationale klimapolitiske aftaler og initiativer er overordnet set den samme som i GA21. Tilgangen følger ligeledes anvisningerne i Klima, Energi og Forsyningsministeriets vejledning om vurdering af konsekvenser for klima, miljø og natur¹.

Konkret vil der blive udarbejdet en samlet kvalitativ vurdering af hver enkelt national klimapolitisk aftale og initiativ vedtaget siden udgivelsen af GA21 ud fra følgende fem områder;

- 1) *Ændring i CO₂e-udledninger i udlandet*: Med ændring i CO₂e-udledninger henvises der til direkte ændringer i andre landes udledninger. Det gælder fx reducerede udledninger i udlandet som følge af øget genanvendelse i Danmark.
- 2) *LULUCF²-effekt*: Med LULUCF-effekt, henvises der til ændringer i kulstofpuljer i jord og planter. Disse udledninger og optag opgøres efter FN's retningslinjer særskilt i de nationale opgørelser af udledninger.
- 3) *Drivhusgaslækageeffekt*: Med drivhusgaslækage henvises der til, at dansk regulering, der mindsker udledningen af drivhusgasser i Danmark, men øger udledningen af drivhusgasser i udlandet.
- 4) *Effekt af EU-regulering*: Med effekt af EU-regulering henvises der til mekanismer som følge af EU-reguleringen på området såsom EU's kvotemarked eller EU's CO₂-krav i transportsektoren. EU-regulering kan have betydning for den effekt som dansk national klimapolitik har i udlandet, fx hvis Danmark øger antallet af elbiler så kan en konsekvens af EU-reguleringen være at der kommer færre elbiler i andre EU-lande.
- 5) *Ændring i prisen på vedvarende energiteknologi*: Med ændring i prisen på vedvarende energiteknologi henvises der til klimaeffekter som følge af ændrede priser på vedvarende energi som følge af dansk politik såsom fremme af grønne teknologier. Hvis danske initiativer sænker prisen på vedvarende energi, kan det alt andet lige øge anvendelsen af vedvarende energi i udlandet, hvilket igen vil medføre drivhusgasreduktioner.

Det bemærkes, at andre landes reduktionsforpligtelser (fx under Parisaftalen) kan påvirke de globale effekter af danske politiske initiativer. Når andre lande har bindende reduktionsmål, vil fx en eventuel lækageeffekt fra Danmark principielt ikke kunne lede til en varig stigning i udledningerne i udlandet. Det skyldes, at stigningen må forventes modsvaret af politiske initiativer i udlandet for at reducere

¹ Vejledningen findes på følgende link:

<https://kefm.dk/Media/4/0/Vejledning%20om%20vurdering%20af%20konsekvenser%20for%20klima%20milj%C3%B8%20og%20natur.pdf>

² LULUCF er en forkortelse for Land Use, Land Use Change and Forestry og dækker over ændringer i kulstofpuljerne fra disse områder.

udledningen og dermed opfylde egne reduktionsmål. Eksempelvis har alle EU-medlemslande fastsatte årlige reduktionsstier i ikke-kvotesektoren. Der er i nærværende baggrundsnotat om danske politiske tiltag såvel som i GA22 generelt ikke indregnet effekt af, at andre landes reduktionsmål over tid kan reducere dansk påvirkning af de globale emissioner. Det skyldes metodemæssige begrænsninger.

2.2 Værktøjer/modeller

Der vil blive opstillet et skema, som oplister de relevante politiske aftaler og initiativer. De globale effekter af hver aftale/initiativ vil på systematisk og kvalitativ vis blive belyst set ift. de fire områder nævnt under pkt. 3.1.

2.3 Overordnede forudsætninger og afgrænsninger

De kvalitative vurderinger af de globale klimaeffekter af nationale klimapolitiske aftaler og initiativer baseres på faglige vurderinger ud fra de fem områder nævnt under afsnit 2.1 og ikke på konkrete beregninger, da der fra statens side ikke er fastlagt en metode, til at beregne disse effekter.

2.4 Primære datakilder

Listen over relevante nationale klimapolitiske aftaler og initiativer, der belyses i GA22, samt de kvalitative vurderinger af disse tiltag udarbejdes pba. input fra følgende ministerier:

- Erhvervsministeriet
- Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri
- Finansministeriet
- Transportministeriet
- Miljøministeriet
- Udenrigsministeriet